

TOELICHTING LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Rhenenseweg (ong.) te Lienden

Kadastraal: Lienden - M - 395

HDD Advies
Sir Rowland Hillstraat 10
4004 JT Lienden

T. 0344 – 21 00 00
www.hddadvies.nl
info@hddadvies.nl

Plangebied: Gemeente Lienden, sectie M, nummer 395

Opdrachtgever: Roelofse – Jager B.V.
Rhenenseweg 2
4033 CL Lienden

Datum: 10 juli 2024 (V2.0)

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Planlocatie	3
1.3 Leeswijzer	3
2 Plangebied	4
2.1 Ruimtelijke en functionele structuur	4
2.2 Beschrijving huidige situatie	5
2.3 Beschrijving nieuwe situatie	6
3 Landschapsbeleid	7
3.1 Landschapsontwikkelingsplan Buren	7
3.2 Deelgebied 27: "De Marspolder"	8
4 Landschappelijke inpassing	9

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

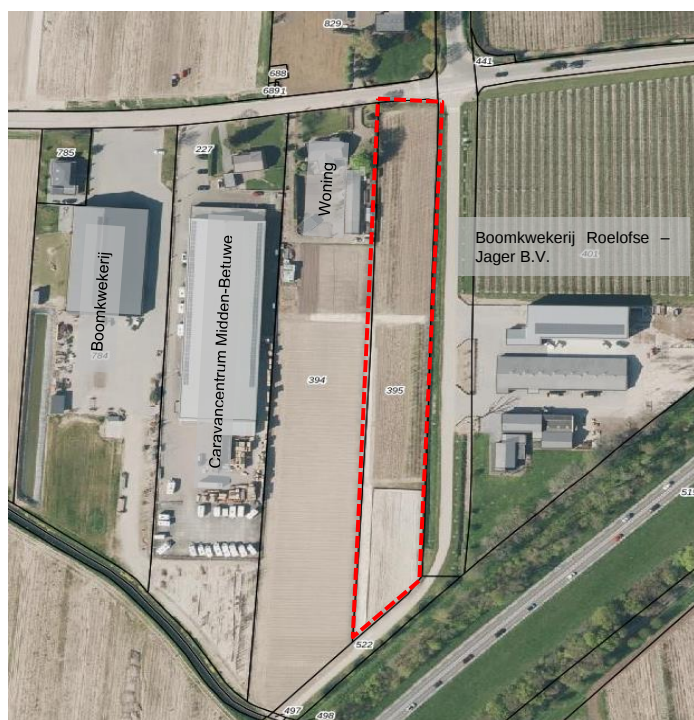
De aanleiding tot het opstellen van het onderhavige landschapsplan is de beoogde implementatie van teeltondersteunende voorzieningen op het perceel gelegen aan de Rhenenseweg te Lienden, waarbij het plangebied zal worden benut voor de inrichting van teelttafels.

In lijn met het streven van de Gemeente Buren om nieuwe agrarische ontwikkelingen, met specifieke nadruk op teeltondersteunende voorziening, op een geïntegreerde wijze landschappelijk in te passen, is het van cruciaal belang om vóór de daadwerkelijke aanpassing van het bestemmingsplan, een doordachte landschappelijke inrichting te conceptualiseren en visualiseren.

Dit landschapsplan dient als instrument om de huidige ruimtelijke context en het bestaande ruimtelijke beleid met betrekking tot het plan uiteen te zetten, waarbij ook de mogelijkheden voor een doeltreffende landschappelijke inpassing in zowel tekst als beeld worden beschreven.

1.2 Planlocatie

Het perceel is gelegen aan de Rhenenseweg in het buitengebied van Lienden. Het perceel is kadastraal bekend als gemeente Lienden, sectie M, nummer 395. Aan de oostelijke zijde van het perceel bevindt zich de thuislocatie van het bedrijf van de initiatiefnemer; Roelofse – Jager B.V. Aan de westelijke zijde bevindt zich een woning, het Caravancentrum Midden-Betuwe en een boomkwekerij met daar achtergelegen een agrarische percelen. Onderstaande figuur geeft de bestaande situatie van het voorgenomen perceel (rood omlijnd) en zijn omgeving weer.

Figuur 1.1 - Huidige situatie van het plangebied en zijn omgeving.

1.3 Leeswijzer

In de voorliggende toelichting wordt de landschappelijke inpassing van de planlocatie toegelicht. Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op het plangebied. In hoofdstuk 3 wordt het specifieke landschapsbeleid van de gemeente Buren uiteengezet. Ten slotte wordt in hoofdstuk 4 de landschappelijke inpassing op de planlocatie toegelicht.

2 PLANGEBIED

2.1 Ruimtelijke en functionele structuur

Beeldbepalend in dit landschapsensemble zijn de slingerende linten van erven met hun zeer goed verzorgde beplantingen. Eigenlijk lijkt elk erf weer een paradijsje, zeker in de lente en zomer als alles groen is en in bloei staat. Arbeidzaam is het hier. De erfbeplantingen hebben vaak ook een bijzonder sortiment bomen en struiken. Hieraan zie je ook dat dit de Betuwe is met een rijke traditie in de boomteelt. Die traditie is natuurlijk te herkennen op de bedrijven van de vele boomtelers, maar dus ook op de particuliere erven. Die traditie zit de mensen blinkbaar in de genen hier.

Het lommerrijke karakter van dit deel van Buren uit zich in al die rijk beplante erven die tot aan de wegberm komen. Het land wordt gebruikt tot aan de rand van de weg. De bermen zijn smal. Soms te smal voor beplanting, maar ook zien we daar de benutting: fruitbomen en soms notenbomen. Het voorpootrecht is hier op veel plaatsen nog van kracht. Als je het goed bekijkt is hier namelijk amper wegbeplanting aanwezig. Die vind je eigenlijk alleen buiten de bewoningslinten, in de komgebieden. De dorpen Ingen, Ommeren en Lienden hebben een druk sociaal-maatschappelijk leven. De verankering met het landschap is overal voelbaar.

Die levendige dorpen liggen in een landschap met druk bewoonde linten waarlangs een grote verscheidenheid aan activiteiten plaatsvindt. Dit landschapsensemble wordt gekenmerkt door de lommerrijke sfeer van het landschap met een verweving van grootschalige fruit- en boomteelt, kleinschaliger bedrijvigheid op de erven in de lintbebouwing en de verspreide 'burgerbebouwing' ertussendoor.

Het buitengebied van Lienden kenmerkt zich door een ruimtelijke structuur die primair agrarisch van aard is. Uitgestrekte velden en akkers bepalen het landschap, afgewisseld door boerderijen en agrarische bedrijven. De functionele structuur van dit buitengebied wordt hoofdzakelijk bepaald door agrarische activiteiten, waarbij verschillende vormen van grondgebonden en niet-grondgebonden landbouwpraktijken prominent aanwezig zijn. Het buitengebied speelt een cruciale rol in de voedsel- en boomproductie en draagt bij aan het landelijke karakter van de regio.

In aanvulling op de agrarische functies vertoont het buitengebied van Lienden tevens een diversiteit aan landschappelijke elementen, waaronder natuurlijke groenvoorzieningen, waterpartijen en landschappelijke overgangszones. De functionele structuur omvat daarnaast recreatieve voorzieningen, zoals wandel- en fietspaden, die het buitengebied toegankelijk maken voor bewoners en bezoekers. Het samenspel van agrarische en recreatieve functies draagt bij aan een gevarieerd en evenwichtig gebruik van het buitengebied, waarbij de ruimtelijke en functionele kwaliteiten elkaar aanvullen en versterken.

Een kaartvergelijking van 1975, 1985 en met de huidige kaart laat zien dat het landschap en gebruik door de jaren heen weinig is veranderd, zie figuur 2.2. Er is wel duidelijk op de kaart van 1975 te zien dat toentertijd de Provincialeweg nog niet omgelegd was en er minder bebouwing aanwezig was nabij de planlocatie. Vanaf 1985 zien we dat de Provincialeweg is omgelegd en meer bedrijfsgebouwen worden gevestigd aan de Rhenenseweg en Hogeweg. Het perceel is altijd in gebruik geweest voor agrarisch en/of bometeelt.

Figuur 2.1 - Historische plankaarten van 1910, 1970 en heden (v.l.n.r.)(Bron: Topotijdreis).

2.2 Beschrijving huidige situatie

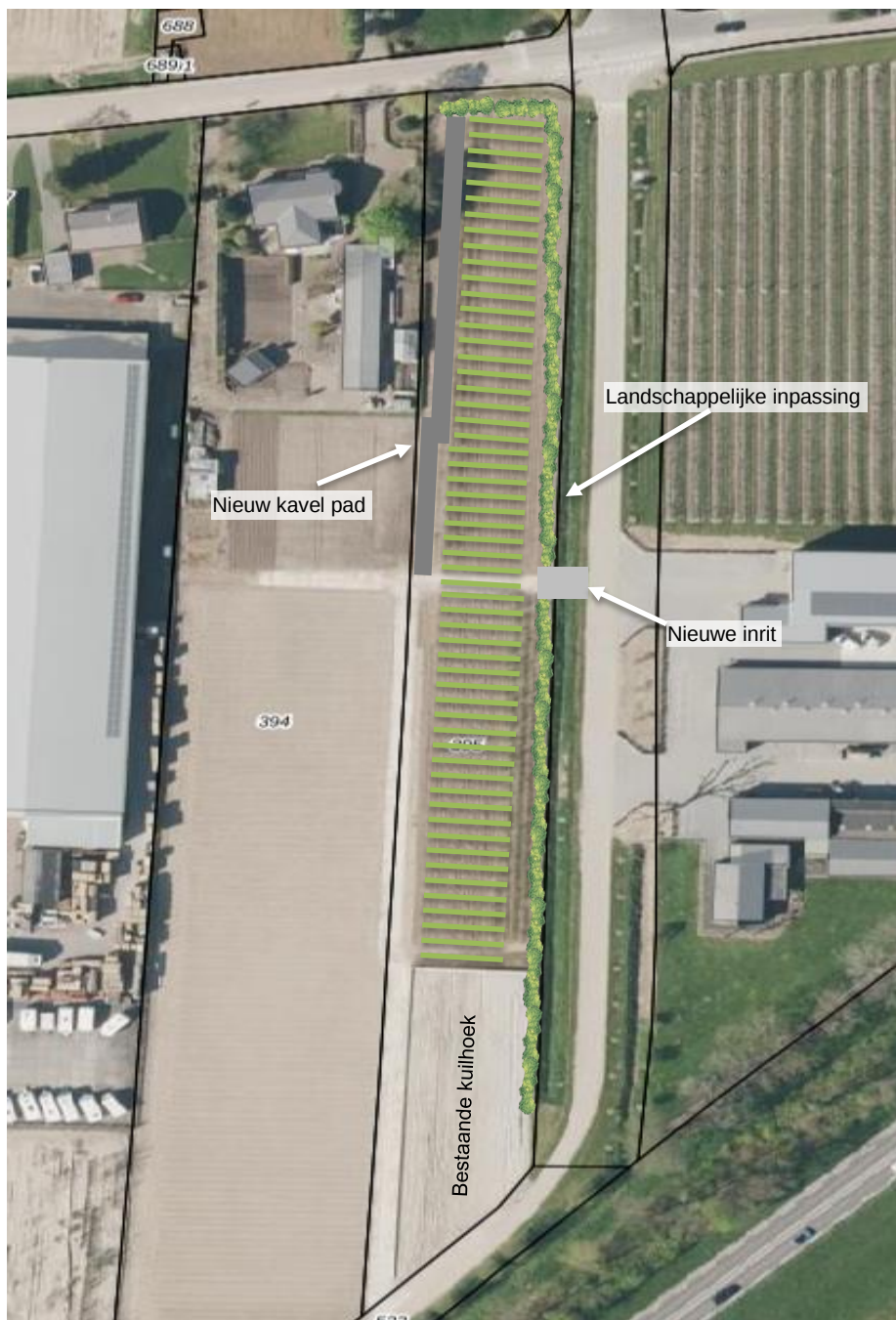
Het perceel heeft een totale grootte van ca. 0,50 ha (5.830 m²). In de huidige situatie bestaat het perceel gedeeltelijk uit een kuilhoek (zand met lage betonwand) en bomensteelt. De grondsoort bestaat uit zware zavel. Aan de oostelijke zijde van het perceel bevindt zich een B-watgang. Andere zijdes van het perceel sluiten aan op de naburige percelen. Op de westelijke zijde van het kadastrale perceel bevindt zich al een kavelpad. Ook te midden van het perceel bevindt zich al een kavelpad. Onderstaande foto's geven illustraties weer van de huidige situatie van het perceel.

Figuur 2.2 - Huidige situatie van het perceel.

2.3 Beschrijving nieuwe situatie

De aanvrager is voornemens het perceel volledig in gebruik te nemen voor de boomkwekerij met teelttafels. De kuilhoek zal behouden blijven. Het bestaande kavelpad aan de linkerzijde zal behouden blijven. Het kavelpad te midden van het perceel zal verwijderd worden zodat daar teelttafels kunnen worden geplaatst. In de rest van het perceel is gewenst in totaal 58 rijen met kweektafels aan te brengen. De teelttafels zullen 15 meter lang zijn en 1,5 meter breed. Tussen de teelttafels wordt het perceel met gras ingezaaid, dit geeft een groen en vriendelijk beeld en is voor zowel de bomen alsook de bodem van toegevoegde waarde. Ook is gewenst een deel van het kavelpad uit te breiden met ongeveer 70 meter (4 meter breed). Een nieuwe inrit wordt gerealiseerd ter hoogte van het bedrijf van ongeveer 5 meter breed. Onderstaande figuur 2.4 geeft de gewenste situatie weer. Gezien de ligging van het perceel, is voor deze aanplant op deze locatie geen intentie voor opwaartse bespuiting.

Figuur 2.3 - Gewenste situatie van het plangebied.

3 LANDSCHAPSBELEID

3.1 Landschapsontwikkelingsplan Buren

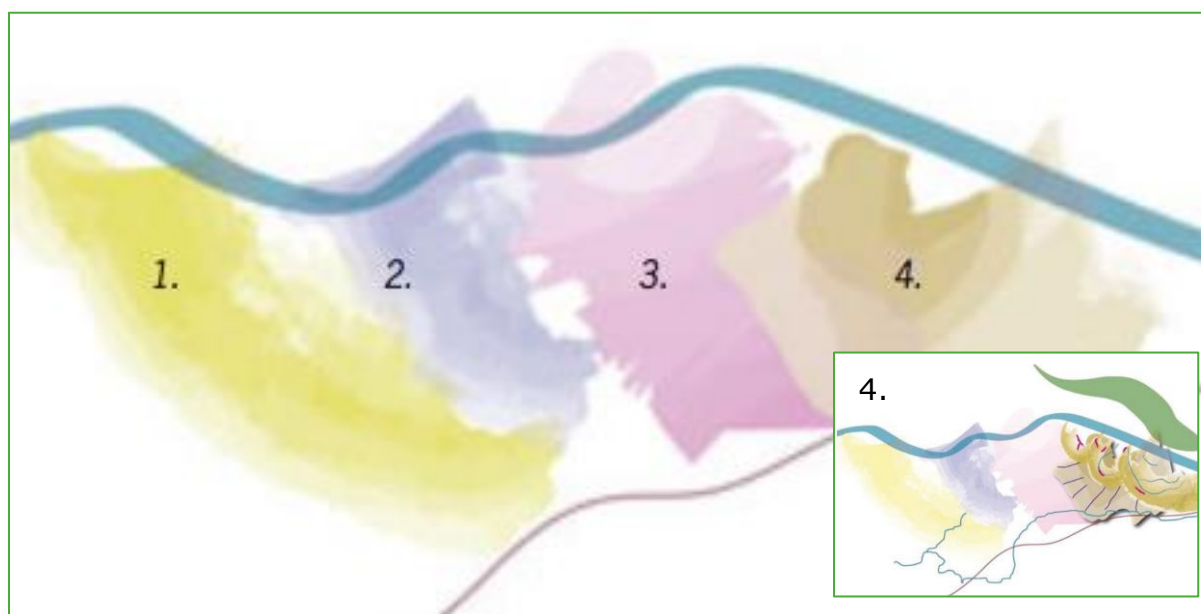
Het plangebied valt onder het Landschapsontwikkelingsplan van de gemeente Buren. In dit plan worden concrete handvatten geboden waarmee de gemeente-initiatieven snel kan goed- of afkeuren. Het is daarmee een visie op welke ontwikkelingen de gemeente wel en niet in het landschap wil hebben.

Het landschapsontwikkelingsplan schetst de ontwikkelingsrichting in verschillende delen van het landschap. Het geeft aan waar nieuwe ontwikkelingen plaats kunnen vinden, waar de openheid voorop moet staan en waar het gebruik van het landschap breder kan worden door recreatie, waterbeheer en natuur. De visie van het plan is gericht op het versterken van de variatie in de vier landschapsensembles binnen de gemeente. Tevens is het gericht op het verstevigen van de banden tussen de gebieden en de kwaliteit te stimuleren.

Binnen de gemeente Buren zijn – op basis van de historie én het huidige gebruik – verschillende varianten van het rivierenlandschap te herkennen:

1. Buren's historische rivierenlandschap;
2. Rijswijk's weidse rivierenlandschap;
3. Maurik's dynamische rivierenlandschap;
4. Lienden's lommerrijke rivierenlandschap.

Het plangebied ligt in het Lienden's lommerrijke landschap. Zie ook figuur 3.1.

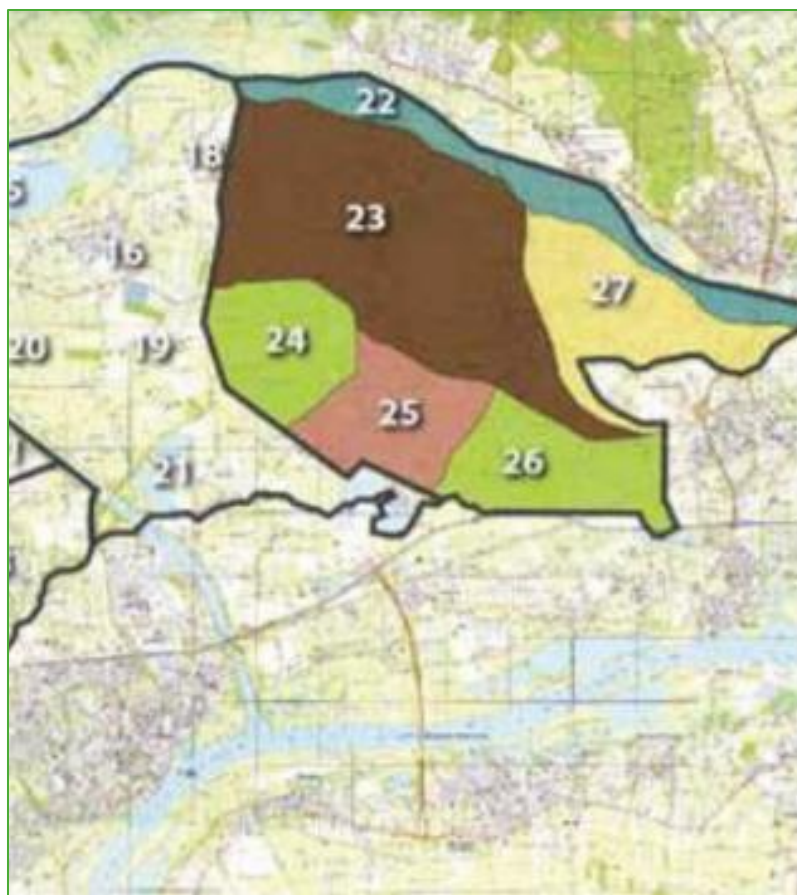
Figuur 3.1: Vier landschapsensembles in het landschap van Buren

Beeldbepalend in dit landschapsensemble zijn de slingerende linten van erven met hun zeer goed verzorgde beplantingen. Eigenlijk lijkt elk erf weer een paradijsje, zeker in de lente en zomer als alles groen is en in bloei staat. Arbeidzaam is het hier. Ook de vele nieuwe bewoners die de afgelopen 10 jaar geleden besloten hier een vervallen boerderijtje op te gaan knappen en er te gaan wonen. Iedereen is druk en men houdt niet van verspillen. Ieder bewaart van alles op zijn erf en elke vierkante meter wordt benut. De vele fruittelers ertussendoor versterken het besloten karakter van de woonlinten. Als die gaarden ook in bloei staan is de Betuwe spectaculair.

In dit landschap zijn, naast de moderne fruit- en boomteeltbedrijven, de vele particulieren met een stukje grond de drijvende kracht achter de ontwikkeling van het landschap. Heroriënterende fruitteelt, schaalvergroting of verbreding, is genoemd als één van de stuwende krachten in het LOP. Tevens is de functionele karakteristiek dat er buiten de dorpen een menging ontstaat van lekker wonen, allerlei bedrijvigheid en grootschalige fruit- en boomteeltbedrijven.

3.2 Deelgebied 27: “De Marspolder”

Het ‘Lienden’s lommerrijke landschap’ is onderverdeeld in verschillende deelgebieden. Het plangebied is gelegen in deelgebied 25: “De Marspolder”. Zie ook figuur 3.2.

Figuur 3.2: Het plangebied ligt in deelgebied 27.

Deze polder is een duidelijke herinnering aan de dynamiek van het rivierenlandschap waarin de rivier de afgelopen duizenden jaren meermalen zijn loop heeft verlegd. Om de zuidelijke rand van de Marspolder ligt namelijk nog een dijk met een voet daarvan de resten van zo’n oude Rijnloop: het oude Rijntje. Langs het oude Rijntje liggen enkele wielen en een zone met natte natuur. Verder naar het noorden ligt een oeverwal van die oude Rijnloop. Daarop liggen oude boerderijen, maar ook verschillende jonge dynamische bedrijven met fruitteelt en boomteelt aan de Hoge Weg. Nog verder naar het noorden tot aan de Marsdijk ligt een zone met komkleigronden en verschillende plassen ontstaan door ontgrondingen. Zowel vanaf de dijk langs het Oude Rijntje, langs de Hoge Weg en over de plassen en weides achter de dijk zijn fraaie doorzichten naar de Utrechtse Heuvelrug mogelijk. Deze kwaliteit dient in alle drie de zones veiliggesteld en ontwikkeld te worden.

4 LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

In het beleid van de gemeente komt naar voren dat ontwikkelingen bij bestaande woon- en bedrijfstvormen landschappelijk zorgvuldig ingepast dienen te worden. De uitstraling van buitens en landgoederen is erg belangrijk in dit gebied. Het plangebied ligt naast de Rhenenseweg en de Hogeweg.

De noodzaak van landschappelijke inpassing voor het behoud van zichtlijnen lijkt niet strikt vereist gezien de aard van de Rhenenseweg als een doodlopende straat. Deze straat dient hoofdzakelijk als toegang tot de locatie van Roelofse-Jager B.V. en de achterliggende percelen, die overwegend worden gebruikt voor boomteelt. Aangezien het een doodlopende straat betreft met een specifieke functie, lijkt het behoud van zichtlijnen niet cruciaal. Bovendien worden vanaf de Hogeweg geen zichtlijnen belemmerd door het voorgestelde initiatief, aangezien de zichtlijn vanaf de Hogeweg al wordt beïnvloed door hoog opgaande beplanting en bomen die fungeren als een groene buffer voor de Cuneraweg. Het feit dat de omringende percelen ook in gebruik zijn voor boomteelt draagt bij aan het al agrarische karakter van het landschap.

Het verzachten van het beeld van teelttafels voor boomteelt vanaf de openbare weg is wenselijk vanuit landschappelijk perspectief om visuele harmonie te bewerkstelligen. Door middel van landschappelijke inpassing kan het agrarische karakter van de omgeving behouden blijven en kan de impact van agrarische activiteiten op het ruimtelijke beeld worden geminimaliseerd. Hierdoor ontstaat een esthetisch aantrekkelijker landschap dat beter aansluit bij de natuurlijke omgeving, terwijl tegelijkertijd de functionele aspecten van boomteelt behouden blijven.

Het perceel wordt landschappelijk ingepast met een lage haag, bestaande uit een haag van diverse soorten, langs de zijde aan de Rhenenseweg en de Hogeweg. Deze keuze voor landschapsinpassing wordt gerechtvaardigd door de context van de omgeving. De haag fungeert als een passende keuze vanwege zijn inheemse karakter en groenblijvende eigenschappen, wat zorgt voor een duurzame en visueel aantrekkelijke afscheiding. Deze lage haag draagt bij aan het behoud van een landelijk karakter, wat kenmerkend is voor de omgeving. Bovendien biedt de haag een natuurlijke en zachte overgang tussen het agrarische perceel en de aangrenzende openbare wegen, waardoor het landschappelijk evenwicht wordt behouden en het algehele uiterlijk van de locatie naadloos aansluit bij de omringende natuur.

Bovendien zal de ruimte tussen de teelttafels worden behouden in een groene straat met gras, wat bijdraagt aan een zachter landschappelijk aanzicht. Door deze groene banen tussen de teelttafels te handhaven, wordt niet alleen een esthetisch aantrekkelijk beeld gecreëerd, maar wordt ook de visuele impact gematigd. Dit groene aspect draagt bij aan de algehele landschappelijke inpassing, waardoor het perceel harmonieus opgaat in de omgeving en het agrarisch karakter behouden blijft. Het resultaat is een gebalanceerd landschap dat zowel functioneel als visueel aantrekkelijk is.

Beoogde situatie

In de beoogde situatie zal ongeveer 250 meter aan haag van verschillende soorten worden aangepoot. De desbetreffende soorten worden in onderstaande figuur weergegeven. Over het algemeen wordt de plantafstand van de sleedoorn wordt geschat op vijf stuks per strekkende meter. De haag wordt beoogd op ongeveer 80 – 100 cm te worden gehouden, hierdoor blijft een doorkijk behouden naar het achterliggende landschap en het eigen perceel. De soorten zullen met aanpoot worden gemengd voor een natuurlijker aanzicht.

Figuur 4.1 laat een gedetailleerd overzicht zien van de inrichting van het perceel. In tabel 4.1 is de plantsamenstelling van de landschappelijke inpassingselementen weergegeven.

Figuur 4.2: Beoogde landschappelijke inpassing.

Tabel 4.1 Plantsamenstelling landschappelijke inpassing

Aanduiding op verbeelding	Nederlandse Naam	Wetenschappelijke naam	Aantal
1	Sleedoorn	<i>Prunus spinosa</i>	Ca. 250 stuks
	Gelderse Roos	<i>Viburnum opulus</i>	Ca. 250 stuks
	Gele kornoelje	<i>Cornus mas</i>	Ca. 250 stuks
	Veldesdoorn	<i>Acer campestre</i>	Ca. 250 stuks

Met dit landschapsplan is sprake van een goede balans tussen de bewerkbaarheid van de bedrijfslocatie en de landschappelijke (belevings-)waarde.